



## KEZDET BEN VALA A ZENE... - OKTATÓI SEGÉDLET -

### Az előadás fő mondanivalója:

Ne félj a művészet összetettebb formáitól!

Minél többet akar egy művész közölni, annál bonyolultabb lesz a megfogalmazása – pontosan mint egy nyelv esetében is.

Ne elégedj meg azzal, hogy „konyhanyelven” ismerd a zene és a művészetek nyelvét!

### Célkitűzés – avagy mit szeretnénk átadni a diákoknak:

Képet adni a művészet céljairól és eszközeiről

Bátorítani a diákokat arra, hogy ha nem értenek egy művet, próbálják jobban megismerni

Bátorítani a diákokat a művészet gyakorlására

## ÓRAVÁZLAT

### Nyitó kérdések:

Hogy tetszett az előadás?

Volt-e olyan része, ami kifejezetten elgondolkodtatott titeket?

Mi volt a legemlékezetesebb?

### A zene öt jellemzője

Szedjük össze, mi volt az az öt dolog, ami a zenére jellemző és melyik miről juthat eszünkbe!

#### 1. Zenélni jó!

*(Akarjátok eljátszani az esőjátékot?)*

### Az esőjáték menete:

A tanár az osztály egyik felén kezdi, mindenki csak akkor lép be, amikor ő mutatja (így tudnak keveredni a hangok). Példa: <https://www.youtube.com/watch?v=-c9-poC5HGw>

1, a kezek összedörzsölése

2, halk fújás (hangtalan „hú”)

3, csettintgetés

4, dobolás a combon

(5, A csúcsponton a tanár rácsaphat

valamire, ami mennydörgés-hangot ad, például az asztalra.)

6, csettintgetés

7, halk fújás

8, a kezek összedörzsölése



## 2. A zene közösséget teremt (Akartok még hasonló játékot játszani?)

Játék: ostinato

Csoportokat alakítunk. Különböző szólamokat osztunk ki, egy csoport egy szólam. Építkezve egy komplett zenei darabot játszunk el (a csoportok egymás után lépnek be), a tempót tartva.

**Például:**

**1. szólam: 2.6**  
(padot üt)



**2. szólam: 1.9**  
(kéttujjas taps)



**3. szólam: 1.10**  
(comb)



**4. szólam: 1.4**  
(kopogás  
asztalon egy  
kézzel)



Kiegészítés: A ritmushangoztatás lehetőségei testen:

- taps (tenyérrrel, 2 vagy 3 ujjal)
- koppantás (3. ujjal, ujjbeggyel)
- csettintés
- lépés, járás, dobbantás, ugrás
- fejtető ütése
- arcbőr ütése (száj nyitogatásával változtatható a hangmagasság)
- mellkas ütése
- has ütése
- combütés
- térdütés
- lábszárütés

(forrás: [MTA-SZTE ének-zene szakmódszertani kutatócsoport: Ritmikai Fejlesztőprogram Játékgyűjtemény](#))



### 3. A zene mesél

Zenehallgatás - Vajon mit zenésített meg a szerző?

#### Javaslatok

Nehézség: könnyű

Rimszkij-Korszakov: A dongó

(lehetséges animáció: <https://www.youtube.com/watch?v=X14kC-sEH0I> )

Rossini: Macskaduett

(javasolt felvétel: [ez](#) vagy [ez](#) )

Nehézség: közepes

Saint-Saëns: Állatok farsangja

(főként: XIII. tétel: [A hattyú](#) vagy V. tétel: [Az elefánt](#))

Nehézség: Nehéz

Arthur Honegger - Pacific 231 (nehezebben befogadható zene)

([Csak zene](#) és [film](#) )

### 4. A zene összeköt egy tökéletes világgal

Ki hallotta már azt a szót: „katarzis”?

Hogy megértsük: ki sírt már egy mese vagy rajzfilm végén? Akár jó, akár rossz esemény miatt? *(Például az Oroszlánkirályt nézve, Mufasa halálakor.)*

A katarzis az az érzés, amikor annyira magával ragad valamilyen művészeti élmény, hogy teljesen hatalmába kerít. Amikor a rossz elnyeri a méltó büntetését, amire már annyira vártál, vagy a jó elnyeri méltó jutalmát és ettől úgy érezzük, helyre jöttek a dolgok. A művészet nagyon erős érzelmet képes kelteni bennünk.

Milyen érzés volt, amikor ennyire magával ragadott valami, és a végén elérkezett a végkifejlet?

### 5. A zene harmóniát teremt

Emlékeztek, mi történt, amikor a zenészek nem voltak harmóniában? Csúnya zenét csináltak. Nem volt jó hallgatni.



BUDAPESTI  
FILHARMÓNIAI  
TÁRSASÁG  
1853

Budapesti Filharmóniai Társaság | Budapest Philharmonic Orchestra  
H-1052 Budapest, Haris köz 6., mfszt. 1. | tothlaszlo@bftz.hu  
[www.bftz.hu](http://www.bftz.hu) | [www.facebook.com/bftz.hu](https://www.facebook.com/bftz.hu)

Milyen lenne, ha két táncos egymásra nem figyelve táncolna? Vajon mi történne, ha [ezen a videón](#) a művészek nem lennének összhangban?  
(Csajkovszkij: A hattyúk tava)

Játék: Mindenki csukja be a szemét és képzeljen el egy hangot. Amikor a tanár jelez, ezt a hangot énekelje ki halkán. FigyeljeteK nagyon egymásra!

Tartsátok ezeket a hangokat addig, amíg a kezdeti kesze-kusza, zavaros hangzásból magától unisono vagy harmónia nem születik.